

9. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA Žl 25,16.18

Obrát se ke mně a smiluj se nade mnou, Hospodine, vždyť já jsem tak sám a tak ubohý! Popatři na mou bídu a trápení, odpusť mi všechny hříchy!

Uvedení do bohoslužby A

Izraelité kozla, na kterého složili své hříchy, vyháněli na poušť. Podobně člověk, který si uvědomil své hříchy, také se může cítit jako vyhnanec, je sám a ubohý. Ale to není místo, na které by nás posílal Bůh. Naším domovským místem není poušť, ale společenství Církve. Navracíme se do něho s lítostí nad hříchy a s důvěrou v odpouštějícího Boha, které vedou ke smíření s Bohem. Nemáme zůstat ani na poušti, ani na poloviční cestě. Dnes máme příležitost, abychom při uvažování Božího slova lépe pochopili, na čem máme stavět svůj život. Zamysleme se tedy nejprve: Co považuji ve svém životě za důležité? Co zanedbávám, v čem jsem povrchní a nedbalý?

Uvedení do bohoslužby B

Za dob Pána Ježíše byl sváteční den v sobotu. A existovaly velmi přísné předpisy, co vše se v sobotu smí a co se nesmí dělat. Dnes je svátečním dnem neděle. Dnes už se nehádáme, jako tehdy židé, kolik kroků se smí ujit, zda se smí oběd uvařit nebo jen ohřát. My už to chápeme jednodušeji: Přestaň s celotýdenním chvatem. Přestaň pospíchat. Dej si pohov. Nemusíš nic dělat. Dělej to, co tě baví, co tě těší. Vyslechněme si tedy dnes v klidu Boží slovo, připravme sobě i jiným pěknou sváteční pohodu. A pozdravme Pána soboty i Pána naší neděle.

Uvedení do bohoslužby C

Někdy se zdá, že žijeme v době nového stěhování národů. Přicházejí běženci a uprchlíci z neklidnějších a hladovějších koutů světa. Sem tam se pokoušíme ujmout se jich, pomáhat jim, ale stále víc narůstá mezi lidmi nechut k cizincům, někdy až agresivní nepřátelství. Jak se chovat k cizincům? Už v biblických časech byla tato otázka aktuální. Dnešní Boží slovo na ni odpovídá jednoznačně a jasně. Nejprve pohlédněme na sebe: kolik nelaskavostí, neochoty a sobectví je v mém chování vůči cizím lidem?

Říká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, náš nebeský Otče, dovoláváme se tvé prozřetelnosti, jejíž záměry nikdo nemůže zmařit, a prosíme: odvrát od nás všechno, co nám škodí, a všechno, co nám dáváš, ať nám prospívá. Skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho

Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Cyklus A:

Uvedení do 1. čtení

Slova, která si teď budeme číst, byla napsána snad už někdy před třemi tisíciletími. A dodnes jsou ty otázky palčivě důležité. Následující perikopa je součástí obšírného úvodu k zákoníku Deuteronomia. Vzpomínka na velké důkazy Boží věrnosti na poušti má přesvědčit Izraele, že jeho budoucnost je spjata s poslušností Božímu slovu. Tento osud má dvě alternativy: věrnost, která přináší zdar a štěstí, nebo nevěrnost, která přináší zmar.

1. ČTENÍ Dt 11,18.26-28 *Hle, já vám dnes nabízím požehnání a kletbu.*

Čtení z páté knihy Mojžíšovy.

Mojžíš řekl lidu:

„Uložte si tato má slova do svého srdce a do své duše. Přivažte si je jako znamení na svou ruku a budou jako značka mezi vašimi očima.

Hle, já vám dnes nabízím požehnání a kletbu. Požehnání, když budete poslouchat příkazy Hospodina, vašeho Boha, které já vám dnes přikazuji. Kletbu, když příkazy Hospodina, vašeho Boha, poslouchat nebudete a ustoupíte z cesty, kterou vám já dnes přikazuji, a budete následovat cizí bohy, které jste neznali.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 31,2-3a.3b-4.17+25 Odp.: 3b

Odp.: Bud mi, Hospodine, ochrannou skálou.

K tobě se utíkám, Hospodine, - ať nejsem zahanben navěky, - vysvobod' mě, jsi spravedlivý! - Popřej mi sluchu, rychle mě zachraň!

Odp.

Bud mi ochrannou skálou, - opevněnou tvrzí k mé záchraně, - vždyť ty jsi má skála a má tvrz, - pro své jméno mě povedeš a budeš řídit.

Odp.

Svou jasnou tvář ukaž svému služebníku, - zachraň mě svou slitovností. - Vzmuzte se a buďte srdnatí, - všichni, kdo spoléháte na Hospodina.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Argumentace svatého Pavla je pro nás poněkud složitá, ale v podstatě je to odpověď na otázku, jak Pán Ježíš oceňuje naši víru. Kristův kříž je tím novým prostředkem k vykoupení. Skrze něj Bůh vykonává mocný čin, zjevuje svoji slávu a vysvobozuje nás od hříchů, a tím si z nás vytváří svůj lid. Kříž je znamením toho, že Bůh opět přebývá uprostřed nás, to jest jeho sláva je mezi námi. K přijetí zachraňující Boží moci je třeba jedině víry.

2. ČTENÍ Řím 3,21-25.28 *Člověk je ospravedlňován skrze víru, beze skutků předepsaných Zákonem.*

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři a sestry!

V nynější době se stalo zřejmým, že Bůh dává spravedlnost nezávisle na Zákonu. Svědčí o tom už Zákon a Proroci. Je to ospravedlnění, které dává Bůh na základě víry v Ježíše Krista, a to všem, kdo věří. Rozdílu není. Vždyť všichni jsou hříšníky a nedostává se jim Boží slávy. Z jeho dobroty však docházejí ospravedlnění zdarma, protože je vykoupil Kristus Ježíš. Aby Bůh ukázal svou spásnou spravedlnost, ustanovil ho jako smírnou oběť v jeho krvi, která působí skrze víru.

Jsme totiž přesvědčeni, že člověk je ospravedlňován skrze víru, beze skutků předepsaných Zákonem Mojžíšovým.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 15,5

Aleluja. Já jsem vinný kmen, vy jste ratolesti, praví Pán; - kdo zůstává ve mně a já v něm, ten nese mnoho ovoce. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Každou neděli tu nasloucháme evangeliu. Nedělá nám potíže, abychom s ním souhlasili. Potíže vznikají až doma, když máme podle něho jednat. Dnešní evangelijní text je závěrem Ježíšovy řeči na hoře. Předkládá jednu základní pravdu: abychom nebyli pošetilými, ale moudrými. Abychom mohli vejít do Božího království, máme konat Otcovu vůli vyjádřenou v Ježíšových slovech. I Ježíš, tak jako Mojžíš, vyžaduje určité rozhodnutí. Není zde žádný rozpor s požadavkem pouhé víry ze druhého čtení, protože tam se hovoří o člověku dosud nevykoupeném, zatímco zde je řeč o vykoupených, kteří právě svými skutky prokazují své synovství.

EVANGELIUM Mt 7,21-27 *Dům postavený na skále a dům na písku.*

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Ježíš řekl svým učedníkům:

„Ne každý, kdo mi říká: ‚Pane, Pane!‘, vejde do nebeského království, ale ten, kdo plní vůli mého nebeského Otce. Mnoho z nich mi řekne v ten den: ‚Pane, copak jsme v tvém jménu neprorokovali? A nevyháněli jsme tvým jménem zlé duchy? A nedělali jsme tvým jménem mnoho divů?‘ Ale tehdy jim prohlásím: Nikdy jsem vás neznal. Pryč ode mě, kdo děláte nepravosti!

Každý tedy, kdo tato má slova slyší a podle nich jedná, podobá se rozváznému muži, který si postavil dům na skále. Spadl déšť a přivalila se povodeň, přihnala se vichřice a obořila se na ten dům - ale nezřítíl se, protože měl základy na skále.

Každý však, kdo tato má slova slyší, ale podle nich nejedná, podobá se pošetilému muži, který si postavil dům na písku. Spadl déšť, přivalila se povodeň, přihnala se vichřice a obořila se na ten dům - i zřítíl se a jeho pád byl veliký.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

NA ČEM STAVÍŠ SVŮJ ŽIVOT ?

Kdybych se vás zeptal, zda jste křesťané, jistě bez rozpaků každý odpovíte: „Ano, jsem křesťan, byl jsem přece pokřtěn, modlím se, chodím do kostela.“ Podle toho lidé zpravidla měří, zda jsou křesťané nebo ne: jestliže chodí do kostela, jestliže se modlí. Ale Pán Ježíš nám dnes říká něco jiného: Modlit se v kostele „Pane, Pane,“ to je málo. Rozhodující není, co se modlíme, ale co od rána do večera děláme. Jen ten, kdo činí vůli mého Otce, vejde do nebeského království. Podle Boží vůle jednat, říká Pán Ježíš, znamená stavět dům na skále. Myslí tím dům života, náš život. Kdo se neřídí podle Boží vůle, ten staví svůj život na písku a on se mu zboří.

Vy, mladí křesťané, stavíte právě základy svého budoucího života. Základy jsou část domu, kterou není vidět, když je budova hotová. Proto může někoho svádět, aby ty základy odbyl: Dokud jsem malý, dokud jsem mladý, to ještě není tak důležité. Až budu dospělý, to bude teprve ten pravý život, to teprve budu vše dělat důkladně, dám si záležet. Jenže když jsou špatné základy, mládí, dům spadne. Máme se tedy dnes znovu rozhodnout, že chceme každý den co nejlépe využít a stavět základy svého života co nejlépe. Copak o to, kdyby to stačilo, udělat jednou pořádné, sváteční a velkolepé rozhodnutí, že chceme všechno dělat každý den pořádně, to by snad nebylo lajdáků, to by nebylo zkrachovalých lidí.

Jenže ono je to tak, že se musíme rozhodovat stále a stále znovu, každý den, ba víc - každou chvíli: Udělám to pořádně a nebo to odbudu? Hned jak vstáváš, je ranní modlitba. Bude pořádná, když si uděláš dobré předsevzetí a plán na den a nebo si řekneš: Dnes mám pilno. Pořádně se pomodlím až zítra. A

tak to jde při každé věci, po celý den: Zavážu si pořádně boty, nebo jen tak nahonem a na ulici si šlápnu na tkaničky? Zapnu všechnu pozornost ve škole, nebo nechám myšlenky toulat jinde? Budu dnes vše dělat pořádně, nebo jen tak? Budu ochotný, nebo dnes povolím ufnukanosti a lenosti a chlapem budu až jako dospělý? Den co den, hodinu za hodinou, minutu za minutou stavíme svůj život na skále Božích přikázání nebo na písku nepořádnosti.

Teď si možná teprve uvědomuješ, jak je to vlastně těžké, žít stále podle Boží vůle, den co den, každou chvilku. Jde to tak vůbec? Dá se to vydržet? Neboj se! Jistě se ti stane, že se i při dobré vůli přistihneš při nějaké nedbalosti na písku. Ale kvůli tomu nemusíš být smutný. Máš-li opravdu pevnou vůli dělat vše pořádně, podle Boží vůle, tak jak se to Bohu líbí, pak se chyba snadno opraví. Pán Bůh nás zve všechny, abychom dům svého věčného života stavěli dobře. Říkám „věčného“ života, protože svou věčnost si už stavíme teď. Je to veliká věc, veliké dobrodružství života, které stojí za to.

NESTAVĚT NA PÍSKU

Stavět dům na písku, není to směšná představa? Kdo by něco takového dělal? Vždyť každý ví, že písek ujede pod nohama, ani pevně stát se na něm nedá. I malý domeček, který si na písku uplácají děti, se rozsype. Dům, který má dnes Pán Ježíš na mysli, to není jen tak nějaký domeček, ale dům života, celý život. A pošetilý je, kdo staví svůj život na písku. Co písek zobrazuje? Nepevnost, proměnlivost a nestálé názory. Možná si teď říkáš: V tomhle souhlasím. Stavět na nestálých názorech, to je špatné. To já stavím na pevných: na svých vlastních! Ale jsou tvé názory stálé? Nemění se? Jak ses na věci díval v pěti, v deseti, dvaceti či padesáti letech? Stále znovu poznáváš: Tomu jsem špatně rozuměl, to bylo dětinské. Teď to chápu lépe.

Člověk z vlastní zkušenosti zná, jak se například jen mění představa, kdo je starý. Když jsem byl malý, zdáli se mi staří už ti dvacetiletí. Když jsem byl sám dvacetiletý, zdál se mně už starý čtyřicátník, vždyť má už jednu tolik, co já. A o padesátníkovi se běžně říkávalo, že už slaví abrahámoviny. Dnes souhlasím, když někdo řekne: „On ještě není tak starý, má teprve šedesát.“ Jedna dívka vinšovala velmi soucitně jednomu pětadesátníkovi: „Nic si z toho nedělejte, že jste tak starý! Náš dědeček už má sedmdesát a je ještě také živý.“ Tak je to se všemi lidskými názory mými, tvými, všech lidí: mění se, jsou nestálé jako ten písek. Kdo by chtěl stavět život na svých názorech, každých deset let by se mu vše mohlo zbořit a musel by začínat znovu a jinak.

Co myslel Pán Ježíš skálou? To, co je neměnné? Přírodu? Ta mění tvář stále. I naše poznání přírody je stálý proces omylů. Nebo snad filozofii? I ta mění názory od generace ke generaci. Či snad vědu? I ta vytváří stále nové teorie. Neměnná skála uprostřed všeho pohybu je jen jediná a tou je Bůh: Jen Bůh je stále stejně mladý, krása bez módních změn, půvab nestárnoucích, láska nechladnoucích, moudrost odvěká. „Když se vše v světě mění - ty sám jsi bez

proměny,“ zpíváme v jedné kostelní písni. Přeji vám, abyste tyto pevné základy svého života objevili, abyste se rozhodli stavět na Boží skále. Věřte, vyplatí se to. Pravda, přijdou i tak přívaly a vichřice, ale člověk opřený o skálu víry, lépe to vše přečká. Naše společné vyznání víry ať je tedy dnes pevným přimknutím k pevné skále, k věčnému Bohu.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Boží slovo máme uslyšet především srdcem: to znamená být jím pohnutí tak, abychom mu uvěřili, a aby to uvěření nás vedlo k jeho uskutečňování. Prosme, abychom to dokázali:

Ať se najdou odvážní mladí lidé, kteří tě nenechají osamělého na cestě za záchranou lidstva, a doplní řady tvých učedníků.

Aby se naše děti hned odmala učily naslouchat evangeliu jako řeči Pána Ježíše.

Abychom v neděli odcházeli z kostela s radostnou chutí, řídit se podle hlasu evangelia.

Abychom si projevovali přátelství nejen v kostele, ale i doma v rodině.

Abychom všichni stavěli svůj život na pevné skále víry v Boha.

Pane Ježíši, jsi tu s námi, mluv naším hlasem, pomáhej našima rukama, dáváme se do tvé služby, jenž žiješ a kraluješ na věky věků. - Amen.

Nebo:

Rozličná je nouze, v níž lidé čekají vysvobození. Modleme se za ty, kterým nejsme s to pomoci, za Církev a za spásu celého světa. Prosme a volejme:

Za křesťany, jejichž povoláním je svědčit o Boží lásce a hlásat jeho slovo v katechezi a výuce, v charitní a sociální práci, ve službě postiženým, nemocným a umírajícím.

Za ty, kdo Boží slovo poslouchají, ale neotevřeli mu svá srdce.

Za ty, kdo se zpronevěřili Božím příkazům a znevážili smlouvu, kterou s námi uzavřel.

Za ty, jejichž povoláním je starost o lidská společenství a národy, v politice a hospodářství, v sekulární společnosti i ve světě náboženství.

Za pokoru a pravdivost pro ty, kdo žijí v sebeklamu a ve lži.

Za oběti válek a katastrof, za vojáky i civilisty, za vdovy a sirotky, za uprchlíky a vyhnance.

Za naše blízké, přátele a známé, kteří jsou v těžké životní situaci: za oběti ztroskotaných vztahů, za nemocné a nezaměstnané.

Za zemřelé, kteří nám byli milí a drazí, a za ty, na které už v modlitbě nikdo nevzpomíná.

Pane, prokaž svou moc nad každou nouzí a neodpírej nikomu své požehnání. Tobě buď chvála na věky věků. - Amen.

Cyklus B:

Uvedení do 1. čtení

Je to hezké pomyšlení, že Boží láska má starost o pěkné a lidské uspořádání našeho života. První čtení nám připomíná, jak si den odpočinku zdůvodňovali Izraelité.

1. ČTENÍ Dt 5,12-15 *Pamatuj, žes byl otrokem v egyptské zemi.*

Čtení z páté knihy Mojžíšovy.

Toto praví Hospodin:

„Zachovávej den sobotní a svěť ho tak, jak ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh. Šest dní budeš pracovat a dělat všechnu svou práci. Ale sedmý den je den odpočinku Hospodina, tvého Boha.

Nebudeš dělat žádnou práci ani ty, ani tvůj syn a tvá dcera, ani tvůj otrok a tvá otrokyně, ani tvůj býk a tvůj osel, žádný tvůj dobytek, ani přistěhovalec, kterého jsi přijal k sobě - aby si mohl odpočinout tvůj otrok a tvá otrokyně jako ty.

Pamatuj, žes byl otrokem v egyptské zemi, že Hospodin, tvůj Bůh, tě vyvedl odtamtud mocnou rukou a napřaženým ramenem. Proto ti přikázal Hospodin, tvůj Bůh, abys zachovával den sobotní.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 81,3-4.5-6ab.6c-8a.10-11ab Odp.: 2a

Odp.: Plesejte Bohu, který nám pomáhá.

Zanotujte píseň, udeřte na buben, - na líbezně zvučící citeru a harfu. - Zaduňte do trub v den novoluní, - v den úplňku, v čas našeho svátku.

Odp.

Takový je příkaz v Izraeli, - je to zákon Jakubova Boha. - Nařízení, které dal Josefovi, - když se postavil proti egyptské zemi.

Odp.

Slyšel jsem neznámý mně hlas: - „Zbavil jsem jeho šíji břemena, - z jeho rukou jsem vzal koš robotníka. - V soužení jsi volal, a osvobodil jsem tě.

Odp.

Nesmíš mít boha jiného, - nesmíš se klanět bohu cizímu! - Já jsem Hospodin, tvůj Bůh, - já jsem tě vyvedl z egyptské země.“

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Svatý Pavel píše Korint'anům, aby jim dodal odvahy. Život je stále ohrožen, ale kdo se drží Krista, toho nic nezlomí.

2. ČTENÍ 2 Kor 4,6-11 *Život Ježíšův je patrný na našich tělech.*

Čtení z druhého listu svatého apoštola Pavla Korint'anům.

Bratři a sestry!

Bůh, který řekl: „Ať ze tmy zazáří světlo!“, zazářil i v našem srdci, aby osvětlil lidi poznáním Boží velebnosti, která je na Kristově tváři.

Poklad víry máme v nádobě hliněné. To proto, aby se ta nesmírná moc připisovala Bohu, a ne nám. Ze všech stran se na nás valí trápení, ale nesoužíme se. Býváme bezradní, ale ne zoufalí. Býváme pronásledováni, ale ne opuštěni. Býváme sráženi k zemi, ale ne zničeni. Stále prožíváme na svém těle Ježíšovo umírání, aby i Ježíšův život byl patrný na našem těle.

Tak jsme my zaživa stále vydáváni na smrt pro Ježíše, aby i Ježíšův život byl patrný na našem smrtelném těle.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Srov. Jan 17,17b.a

Aleluja. Tvé slovo, Pane, je pravda; -
posvěť nás pravdou. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Nám je dnes už těžko pochopitelná úpornost, s jakou židé lpěli na rituálních předpisech. Pána Ježíše se něco natrápili, jak svědčí i dnešní evangelium. Nelpíme i my na malichernostech, kterými trápíme své bližní?

EVANGELIUM Mk 2,23-3,6 *Syn člověka je pánem i nad sobotou.*

Slova svatého evangelia podle Marka.

Jednou v sobotu procházel Ježíš obilím. Jeho učedníci začali cestou trhat klasy. Farizeové mu řekli: „Hle, proč dělají, co se v sobotu nesmí?“

Odpověděl jim: „Nikdy jste nečetli, co udělal David, když byl v nouzi a měl hlad on i jeho družina? Jak vešel do Božího domu - bylo to za velekněze Abiataru - a jedl posvátné chleby, které smějí jíst jenom kněží, a dal i své družině?“

A řekl jim: „Sobota je pro člověka, a ne člověk pro sobotu. Proto je Syn člověka pánem i nad sobotou!“

Ježíš opět vstoupil do synagogy. Byl tam člověk s ochrnutou rukou. Dávali na Ježíše pozor, zdali ho uzdraví v sobotu, aby ho mohli obžalovat.

On tomu člověku s ochrnutou rukou řekl: „Vstaň, pojď doprostřed.“ Pak se farizeů zeptal: „Smí se v sobotu jednat dobře, anebo zle? Život zachránit, anebo zabít?“ Ale oni mlčeli. Zarmoucen nad zatvrzelostí jejich srdce, rozhlédl se po nich s hněvem a řekl tomu člověku: „Vztáhni ruku!“ Vztáhl ji, a ruka byla zase v pořádku.

Farizeové šli hned ven a s herodovci se proti němu radili, jak by ho zahubili.

Slyšeli jsme slovo Boží.

JE MANŽELSTVÍ HROBEM LÁSKY ?

Poklad víry a lásky máme v nádobě hliněné - tak jsme to slyšeli v epištole. Ano, býváme křehcí. A jaký poklad je dobré manželství! Manželská přísaha při svátostném sňatku v kostele zní: „Já se ti odevzdávám a přijímám tě za manželku. Slibuji, že ti zachovám lásku, úctu a věrnost, že tě nikdy neopustím, že s tebou ponesu dobré i zlé až do smrti.“ Je to náročný závazek. Až příliš náročný vypadá vzhledem k tolika manželstvím, která ztroskotají. A proč tak často ztroskotávají? Zjednodušeně by se dalo říci: Protože ti dva jsou před sňatkem kritičtí příliš málo a po sňatku příliš moc. Protože před sňatkem jim nikdo neřekl, že láska je opravdové umění, a že tomuto umění se musí učit, po celý život učit. S prvním rubem lásky, se zamilovaností, to jde ještě snadno. To je vzplanutí mohutné, ale slepé jak vylíhlé kotě. Je bezstarostné jako každé mládě, o nic se nestará, na nic se neohlíží, jen si hraje.

Jenže čas mláděte je jen kratičké údobí života. Nelze zůstat mládětem po celý život. I zamilovanost musí dospět do dospělé lásky. K tomu dozrání má dojít ještě v době známosti. To proto, aby se ti dva mohli rozejít, kdyby se ukázalo, že jeden nebo druhý není hlubšího vztahu schopen. Teprve až slepá koťata prohlédnou; až začnou na partnerovi vidět i jeho chyby; až jsou schopni klidně zvážít a vyzkoušet, zda ty chyby budou po celý život únosné, protože jsou převážené dobrými vlastnostmi partnera; až se naučí lásce, která raději dává než bere; která umí říkat děkuji; která umí odpouštět; která je trpělivá a umí dát druhému čas k takovému dozrávání; teprve pak je na místě stvrdit tento vztah veřejně a uzavřít manželství.

Překážkou sňatku není jen duševní choroba nebo zdravotní vada. Překážkou sňatku je i osobní nezralost, nedospělost. Kde to mladí nerespektují a místo aby pořádně zapracovali na své sebevýchově, hrnou se honem do svatby, krutě na to doplatí. Manželství není hračka pro nezralé výrostky či pro nedospělé skoro slečny. Pro ty je to opravdu hrob lásky. Tohle všechno není třeba vysvětlovat těm mladým, kteří v dobré rodinné pospolitosti vyrostli. Tam, kde rodina stála nejen na lásce, ale i na víře a naději, na všech třech ctnostech vpravdě božských. Slyší to tak snoubenci, které připravuje na manželství kněz. Slyší to tak znovu v kostele, kdo mají sňatek svátostný: Schopnost víry v partnera se zakládá na víře v Boha Stvořitele, který člověka učinil mužem a ženou. Schopnost naděje se zakládá na důvěře, že partner se nechá vést dary Ducha svatého, že bude dozrávat do stále větší duchaplnosti. Schopnost lásky se zakládá na stálém kultivování něžnosti a jemnosti. Někoho milovat znamená poskytnout mu plný úvěr, uvěřit mu, dát mu důvěru.

Uzavřít manželství, to je start do velké hry, která má svá pevná pravidla. Neznat je, se nevyplácí. Švindlovat se nevyplácí. Milenka se má stát manželkou, milenec mužem. Věno, které si mladí přinesli do svého manželství z domova, to je to, co doma okoukali, zvyky, které z domu převzali. Chtě-nechtě přejímá každý způsoby a chování svých rodičů, dobré i špatné. Špatné je nutno hlídat a odstraňovat, dobré rozvíjet. Novomanželé jsou proto učni na manžele. Dokud spolu chodili, stačilo na překonání těžkostí přivírání očí, slepá láska. Teď je potřeba přidat k lásce i rozum a vůli. Vyčítá-li po svatbě manželka mužovi, že ji už nemá dost rád, je to chování stejně dětinské jako vyčítat mu, že nemá dost modré oči.

Je třeba udělat mnohem víc než vyčítat, aby se manželství dobře vyvíjelo. Je třeba kultivovat manželskou lásku, upevňovat víru v druhého, pevně stát v naději, že oboustranná snaha přinese kýžený výsledek: pohodu domova pro manžele i pro děti. Že toto křesťanské šlechtitelské úsilí přináší výsledky, dotvrzují statistiky. Udávají, že mezi nevěřícími se rozvádí každé druhé manželství; mezi vlašnými křesťany každé třetí. Mezi opravdu věřícími křesťany se rozvádí až každý padesátý pár, pouhá dvě procenta. Kristus by svátost manželství neustanovil, kdyby to byl hrob lásky. Kristus je pro život v lásce. Kristus je pro život v hojnosti. Učme se od něj žít!

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Kdo v Boha věří, ten se snaží zachovávat jeho přikázání a ten má právo od něj očekávat jen dobré. Prosme ho:

Za Církev, aby její působení ve světě bylo věrohodné.

Za dnešní lidstvo, aby se učilo a naučilo lidsky žít.

Za lidi, kteří žijí ve strachu a bídě, aby i oni měli kus bezpečného místa na slunci.

Za nás, zde shromážděné, abychom upevnili svou víru, naději a lásku.

Za naše zemřelé, aby došli pokoje.

Prosíme Pána za nová kněžská a řeholní povolání: Dej, aby i z našich rodin vycházeli noví kněží a jejich pomocníci.

Nebeský Otče, slyš a vyslyš naše prosby, které ti předkládáme ve jménu Ježíše Krista, našeho Pána. - Amen.

Cyklus C:

Uvedení do 1. čtení

Čtení ze Starého zákona nás uvádí do časů krále Šalomouna. Izraelité dokončili stavbu svého chrámu v Jeruzalémě a král Šalomoun jej modlitbou zasvěcuje Hospodinu. Část té modlitby teď uslyšíme. Nejen na svůj národ, ale i na cizince myslí tento moudrý král.

1. ČTENÍ 1Král 8,41-43 *Jestliže přijde cizinec, vyslyš ho!*

Čtení z první knihy Královské.

Šalomoun se modlil v chrámě: „Vyslyš, Hospodine, i cizince, který není z tvého izraelského lidu, jestliže přijde z daleké země kvůli tvému jménu - neboť uslyší o tvém velikém jménu, o tvé mocné ruce a o tvém napřaženém rameni - jestliže přijde prosit do tohoto domu, vyslyš ho v nebi, v místě, kde přebýváš. Učiň všechno, o co tě bude cizinec prosit, aby všechny národy země poznaly tvoje jméno, aby se tě bály jako tvůj izraelský lid a aby poznaly, že byl tento dům, který jsem vystavěl, pojmenován tvým jménem.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

Žl 117,1.2 Odp.: Mk 16,15

Odp.: Jděte do celého světa a hlásejte evangelium. Nebo: Aleluja.

Chvalte Hospodina, všichni lidé, - oslavujte ho, všechny národy.

Odp.

Neboť mocně vládne nad námi jeho milosrdenství - a Hospodinova věrnost trvá navěky.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Po několik neděl si tu budeme číst z Pavlova listu Galatským křesťanům. Svátý apoštol je zklamán jejich chováním. Rozdělují se do různých sekt, zneprátelejí se mezi sebou místo, aby hledali jednotu a lásku v Kristu. Neplatí to také o nás, dnešních křesťanech? Na kolik církví a sekt jsme stále ještě rozděleni my?

2. ČTENÍ Gal 1,1-2.6-10 *Kdybych ještě i teď chtěl být pěkný u lidí, nebyl bych Kristovým služebníkem.*

Začátek listu svatého apoštola Pavla Galat'anům.

Pavel, apoštol ustanovený ne od lidí, ani prostřednictvím nějakého člověka, ale skrze Ježíše Krista a Boha Otce, který ho vzkřísil z mrtvých, a všichni bratři, kteří jsou se mnou, galatským církevním obcím.

Divím se, že se od toho, který vás povolal v Kristově milosti, tak rychle uchylujete k jinému evangeliu. Ale to naprosto není nějaké jiné evangelium! To vás jen jistí lidé matou a rádi by překroutili evangelium Kristovo.

Ale i kdybychom vám my sami nebo anděl z nebe hlásali evangelium odchylné od toho, které jsme vám hlásali, buď proklet! Co jsem řekl, opakuji ještě jednou: Hlásá-li vám kdo evangelium odchylné od toho, které jste přijali, buď proklet!

Snažím se teď, abych si získal přízeň u lidí? Anebo u Boha? Což se ucházím o to, abych byl pěkný u lidí? Kdybych ještě i teď chtěl být pěkný u lidí, nebyl bych Kristovým služebníkem.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 3,16

Aleluja. Tak Bůh miloval svět, že dal svého jednorozeného Syna; - každý, kdo v něho věří, má život věčný. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Je to zvláštní příběh, kterému budeme teď naslouchat v evangeliu. Hlavní postavou je v něm cizinec, pohanský voják. Izraelité ho chválí, že je hoden vyhovění, ale on skromně říká: „Nejsem hoden, abys mi Pane pomohl.“ Je něco z této jeho pokory i v našem postoji při naší modlitbě?

EVANGELIUM Lk 7,1-10 *Ani v Izraeli jsem nenašel takovou víru!*

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Když Ježíš domluvil ke svým posluchačům, přišel do Kafarna. Jeden setník tam měl služebníka, na němž mu velmi záleželo; ten však byl nemocný a

umíral. Když setník uslyšel o Ježíšovi, poslal k němu židovské starší s prosbou, aby přišel a služebníka mu uzdravil.

Starší přišli k Ježíšovi a horlivě se přimlouvali: „Zaslouží si, abys mu v tom vyhověl, protože má náš národ rád a vystavěl nám synagogu.“

Ježíš šel s nimi. Když už nebyl daleko od toho domu, poslal k němu setník přítele se vzkazem: „Pane, neobtěžuj se! Neboť si nezasloužím, abys vešel do mého domu; proto jsem si ani netroufal přijít k tobě osobně. Ale řekni jen slovo, a můj služebník bude uzdraven. Vždyť i já jsem člověk podřízený, ale mám pod sebou vojáky; řeknu jednomu ‚jdi‘, a jde, a jinému ‚přijď‘, a přijde, a svému služebníkovu ‚udělej to‘, a udělá to.“

Když to Ježíš uslyšel, podivil se mu; obrátil se k zástupu, který ho následoval, a prohlásil: „Říkám vám: Ani v Izraeli jsem nenašel takovou víru!“ Když se pak poslové vrátili do domu, shledali, že ten služebník je zdráv.

Slyšeli jsme slovo Boží.

MODERNÍ POVĚRY

Když nás po převratu začala obtěžovat záplava sekt a pověr, měli jsme pocit, že to je jeden z nešvarů dnešní doby. Ale v Pavlově listu Galatským jsme si před chvílí četli, že tohle trápení znala už první generace křesťanů. Ale nyní se podívejme na trampoty, které máme s náboženskými pověrami teď: Přišla za knězem mladá žena, oči vyděšené, plné slzí: „Pane faráři, pomozte, co dělat? Dostali jsme dopis od církve. Manžel to nechce opsat a tam stojí, že kdo to neopíše, umře.“ Kněz se ptá, proč si myslí, že to posílá církev. No přece tam stojí: „Věř v Boha!“ Nemocný, který přišel za Ježíšem, měl malomocné tělo. Ta paní, co přišla za knězem, byla málo mocná duševně. Přesná diagnóza této chorobné formy víry je „pověřivost“. Možná, že jste podobný řetězový dopis už dostali také. Nechme jej hlasitě zaznít zde v kostele a dobře sledujte, jak pod obalem první věty, která je náboženská a věroučně správná, se skrývá hloupost, pověra a surové vyhrožování a zastrašování.

Poslouchejte: „Věř v Boha, celou duší ho uznávej a on ti skuteční štěstí. Tato modlitba je rozesílaná ke štěstí. Došla z Holandska kolem světa a ty máš to štěstí, že ti byla zaslána. Štěstí se k tobě dostaví do 14 dní po obdržení dopisu a upozorní tě, že nejde o vtip. Pošli kopii dopisu 10 známým, kterým přeješ štěstí. Dopis tě musí opustit do 8 dnů, jinak do 99 dnů zemřeš, poněvadž bys porušil řetěz. Američan Kissinger vyhrál 70.000 dolarů, ale porušil řetěz, a zemřel do 99 dnů! Ředitel koncernu Ford na Filipínách Hasler vyhrál 17.000 dolarů, neposlal dopis a zemřel. Slovinský lékař Mirko Vojanovič vyhrál v národní loterii milion dinárů, dopis nedešlal a zemřel do 99 dnů.“

Kdo tyto řetězové dopisy sestavuje, kdo je opisuje a posílá? Věřím, že vy, věřící křesťané, to nejste. Snad někdo ze zlomyslnosti, aby tím zdiskreditoval náboženství u lidí, kteří nerozeznávají mezi vírou a pověrou, jako ta paní, co

navštívila svého kněze. Ale především to opisují lidé zbabělí, kteří si nedali práci s pořádným náboženským vzděláním. Boha nechtějí milovat a tak se ho bojí. Odmítli Boha Otce a děsí je bůh Strašák. Toto není jediná podoba dnešní pověřivosti. Ta má nejrůznější podoby. Přišel člověk a říká: „Nechcete se jít podívat na Pannu Marii zamrzlou v láhvi zázračné vody z Turzovky? Na Turzovce slunce dělá na obloze kola, lidé tam mají vidění a děje se tam moc zázraků.“

Pověra má tisíce tváří, ale společně má to, že mluví o náboženských věcech. To může svést lidi, kteří se jinak o víru nezajímají, k domněnku, že právě to je naše křesťanství, že to je křesťanská víra. Proto je pověra tak nebezpečná: Lidé si ji pletou s vírou. Odmítají pověru a s ní i víru. Křesťanova víra musí být rozumná, musí být i kritická. Pán Ježíš nemilosrdně odhaloval každou nerozumnost v židovských náboženských zvyklostech. Víra nekritická, víra, která nezkoumá rozumem, která nepochybuje; to je falešná víra, tedy pověra. Někteří lidé si myslí, že se nesluší kriticky zkoumat naše náboženství, že pasivně vše přijímat je zbožné, ale ono je to zatím jen hloupé.

A ještě něco je všem pověrám společné: záliba v zázracích na způsob kouzel a čarování. Kdejaké pohádkové motivy, kdejaké legendární a lidové pověsti. Čím divočejší, čím vzrušivější, tím lépe. Prosím vás: musíme všichni pomáhat, aby naše společnost neupadla zpět do pohanských pověr. Musíme znát a vysvětlovat rozdíl mezi vírou, která vždy vychází z rozumu, je rozumná, a pověrou, která je nerozumná a protipřirozená. Musíte sami znát a umět vysvětlit rozdíl mezi Kristovými zázraky v Bibli a jarmarečními pověrami, náboženskými bludy duševně chorých lidí, fantaziemi různých exhibicionistů.

Co se rozumí zázrakem v Novém zákoně? Je to událost, kdy člověk vidí jednat Boha. Oblíbenou otázkou, o které se hádali lidé po staletí bylo: jsou zázraky něco proti přirozeným zákonům? Jsou nadpřirozené? Jestliže ne, pak to nejsou zázraky, je to něco přirozeného. Jestliže ano, pak by tu Bůh Stvořitel rušil, ničil své vlastní dílo a to by bylo nerozumné jednání. Takhle uvažovat, to je jako kdyby se někdo zeptal: Dvě jablka a tři hrušky, kolik je to dohromady švestek? Zde se nerespektuje různost věcí. Řekneš na to: tato otázka je špatně položená. Stejně špatně položená je otázka, zda zázrak je Boží jednání proti přírodě nebo podle přírody. Zde naopak se dělá rozdíl tam, kde není. Vždyť celá příroda, všechny přírodní zákony jsou Božím dílem. Jakýkoli Boží čin je tedy přirozený, shodný s přírodou, a naopak, celou přírodu lze stejně právem označit za zázrak, div Boží moudrosti.

Biblické zázraky nám svědčí, že se tu vždy zmobilizovala velká síla ve prospěch člověka. Jaká síla? To je zatím předčasná otázka, vždyť jen tak málo zákonitostí Boží přírody člověk dosud poznal. Radar, laser, atomový výbuch. V minulosti by řekli zázrak. A měli by pravdu. Dnes říkáme: Boží příroda, a máme také pravdu. Přírodní vědy jen objevují divy moudrosti Boha Stvořitele. Prosme tedy dnes, aby učení Ježíše Krista nebylo kaženo pohanskými pověrami, aby

lidé po celém světě usilovali o víru kritickou a rozumnou. Aby svět pochopil rozdíl mezi pohanstvím a křesťanstvím.

JAK PSÁT DOPISY

Celá třetina Nového zákona sestává z listů, z dopisů. Každou neděli si čtete buď z listu svatého apoštola Pavla nebo Petra, Jakuba, Jana, Judy, nebo ze sedmi listů, které jsou v apokalypse. Božská moudrost použila k vedení člověka i dopisů. My také píšeme dopisy. Nejsou sice inspirované Duchem svatým jako listy Nového zákona, ale mohou a mají být inspirované naší vírou, nadějí a láskou, mají být nástroji dobra, součástí našeho osobního apoštolátu. Lidé většinou rádi dopisy dostávají, ale neradi je píšou, protože při psaní za chvíli nevědí, co a o čem dál psát. Naznačme si, jaké mají být naše dopisy, aby byly dobré a k dobrému.

Především ať potěší. Každodenní život přináší starostí dost. Tvůj dopis ať spíš povzbudí, než zarmoutí. Mluvené slovo sotva zazní, už dozní. Dopis zůstává. Může být čten znovu a znovu, může jít z ruky do ruky. Je jako vystřelený šíp, nemůžeme jej zavolat zpět. Proto nikdy neodešli dopis, který jsi nenechal den odležet, a pak jej po sobě znovu nepřečetl. Kdybys musel sdělit něco nepříjemného, udělej to citlivě a ohleduplně. Zkus se z tohoto hlediska začíst do dopisů svatého apoštola Pavla korintským křesťanům. Musí v nich psát, o čem ví, že to bude bolet, ale hned má po ruce hojivou mast.

Nepiš nikdy ve hněvu, v rozčilení. To pak ti přijdou na jazyk slova peprná, která by tě mrzela, až dopis odešleš a uklidníš se z toho rozčilení. Zato se zneklidníš představou, jak tvá slova potrápí adresáta. Máme přece jiné soudit tak opatrně a ohleduplně, jak si přejeme, abychom byli souzeni my. Rozlišuj mezi žertem a ironií, posměchem, výsměchem. Posměch je jako ostrá dýka, vždycky raní. Nepiš rozvláčně. Kvalita dopisu nezávisí na jeho délce. Vynechej všechny fráze, bubliny prázdných slov. Dopisy k svátkům, k vánocům a k velikonočním ať nejsou projevem sentimentálnosti, ale projevem tvé víry. Už volba pohlednice je obrazem tvé osobnosti. Nekupuj kýčovitě obrázky.

Naše soustrastné dopisy, které píšeme při úmrtí, ať také nejsou sbírkou bezduchých frází o nezměnitelném osudu, to je projev mohamedánství, nebo řečí o „musíme tam všichni“, ty zavánějí nirvánou dálného Orientu. To by byla ubohá, bezduchá útěcha. Naše křesťanská útěcha je ve víře v Boha Otce, ve víře ve zmrtvýchvstalého Spasitele, v možnosti spojovat se v modlitbě s tím, který nás předešel domů, který se už zbavil bolavého těla, bolavého života, a žije už plně v radosti Božích dětí. Soustrastný dopis nemusí být plný zbožných výroků a citátů Písma, ale měl by vonět naší vírou v život, který nekončí tělesnou smrtí. Kdykoli sedneš k psaní dopisu, představ si, že se přes tvé rameno naklání láskyplný nebeský Otec. Když si toho budeš vědom, budou tvé dopisy plné laskavosti jako listy v Novém zákoně, budou také poselstvím tvé víry a naděje.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Římský setník nám dal příklad skromnosti a důvěry v Boha. Společně prosme Boha, abychom i my měli tyto vlastnosti:

Za všechny křesťany, aby dávali světu příklad skromnosti a pevné důvěry v Boha.

Za naši Církev, aby pomáhala světu objevovat krásu Ježíšova evangelia.

Za politiky a vládcy, za vědce a techniky, aby vedli svět dobrým směrem k dobré budoucnosti.

Za nás všechny, abychom v denních událostech dovedli rozeznávat dobré od zlého, a při nedělní bohoslužbě se posilovali Tělem Páně v dobrém.

Za naše zemřelé, aby měli účast na věčné Hostině Beránkově.

Dej, aby stále noví mladí křesťané odpovídali na tvé volání ke kněžskému a řeholnímu životu.

Bože, ty chceš, aby nikdo nezahynul. Zahnuješ nás všechny do svého milosrdenství. Chválíme tě za to a chceme tě velebit na věky věků. - Amen.

MODLITBA NAD DARY

S důvěrou ve tvou lásku, Bože, přicházíme k oltáři se svými dary, abychom měli účast na Kristově oběti a byli očištěni tvou milostí. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

PREFACE 1. PRO NEDĚLE V MEZIDOBÍ

Kristus z nás vytvořil Boží lid

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

V: Vzhůru srdce.

O: Máme je u Pána.

V: Vzdávejme díky Bohu, našemu Otci.

O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky, skrze našeho Pána, Ježíše Krista. Neboť to je veliké jeho dílo a to je velikonoční tajemství: slavně nás vysvobodil z otroctví hříchu a smrti a učinil z nás tvůj vyvolený národ, královské kněžstvo, tvé vlastnictví a tvůj svatý lid, a vyvedl nás z temnot do svého podivuhodného světla, abychom všude hlásali tvé veliké

skutky. A proto tě s andělskými sbory, které stojí u tvého trůnu a ustavičně ti slouží, a se všemi nebeskými zástupy zpíváme píseň o tvé slávě a voláme:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ Ži 17,6

Volám k tobě, protože mě vyslyšíš, Bože, popřej mi sluchu, slyš mé slovo!

Nebo: Mk 11,23.24

Amen, pravím vám: Věřte, že všechno, oč v modlitbě prosíte, jistě dostanete, a budete to mít, říká Pán.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Přijali jsme, Bože, tělo a krev tvého Syna a prosíme tě: ved' nás svým Duchem, abychom tě vyznávali nejen ústy, ale celým životem, a tak vešli do nebeského království. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

K ZAMYŠLENÍ

Většina lidí touží po světě, který by byl lepší. I většina křesťanů také touží po lepší Církvi. Dobrých přání, oprávněných požadavků a vše zlepšujících návrhů není nedostatek ani v Církvi, ani ve světě. Jen s uskutečněním to nebývá tak slavné. Svět má stále mnoho chyb, Církev stále není tak skvělá, jak bychom jí chtěli mít. Dnešní evangelium ale klade naprosto zásadní otázku: Z jaké pozice chceme cokoli, tedy i tato zlepšení, uskutečnit? Stojí křesťan při všech svých dobrých snahách na skále, tedy na Kristu? Na skutečnosti smrti a vzkříšení? S odvahou být s Kristem ve světě slabým a přitom silným s Duchem svatým? Nebo stojí na písku lidských jistot, plánů a metod, kterými by chtěl prosadit a uskutečnit Boží věc? Pravda základů je neúprosná, na písku se žádná solidní stavba postavit nedá.